

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Mária Joklová

**PRACOVNÉ LISTY VO VYUČOVACOM PROCESE
TVORIVEJ DRAMATIKY PRE 3.ROČNÍK ZŠ**

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Mária Joklová

Kontakt na autora UZ: Hlavná 86/29, Málinec 98526

Názov: Pracovné listy vo vyučovanom
processe tvorivej dramatiky pre
3.ročník ZŠ

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Karol Čonka

ISBN 978-80-8052-748-8

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komúnít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Osnova

V strede záujmu tvorivej a humanistickej výchovy je dieťa, jeho osobnosť a možnosti. Hodnotovú orientáciu formovania osobnosti ovplyvňuje nielen tvorivé vyučovanie, ale aj dobré medziľudské vzťahy a klíma triedy. V procese tvorivej činnosti u žiaka sa rozvíja poznanie samého seba, poznanie a vytváranie vzťahu k ľuďom a okolitému svetu. Pokiaľ učiteľ chce rozvíjať tvorivé myslenie u žiaka, musí sa zamerať na aktivity, ktoré žiaka zaujímajú.

Úlohy musia vychádzať zo záujmu dieťaťa, jeho potrieb, možnosti a schopnosti. Takéto vyučovanie u žiaka vyvoláva radosť z práce, zvyšuje motiváciu, podporuje zvedavosť, jeho fantáziu a predstavivosť, rozvíja osobnosť a uspokojuje jeho potreby.

Cieľom mojej práce je poukázať na pozitívny prínos využívania pracovných listov vo vyučovacom procese tvorivej dramatiky s využitím medzipredmetových vzťahov. Deti rady skúmajú, bádajú a hľadajú, čo umožňujú pracovné listy, ktoré ich zároveň motivujú a aktivizujú. Jednotlivé pracovné listy sú zamerané na hru so slovami, schopnosť vytvárať bystré nápady, vystihnúť problém úlohy, schopnosť vypracovať detaily riešenia a vytvoriť určitý celok.

Texty k pracovným listom sú dostupné pre každého učiteľa. Niektoré pracovné listy sú v kombinácii textu a úloh.

Ciele pracovných listov

Pracovný list č.1

Ciele : Hrať hry so slovami, pomiešaním logických spojení hľadať a tvoriť nové slová a vety, rozvíjať slovnú zásobu žiaka.

Pracovný list č.2

Ciele : Hrať hry so slovami a poznávať nové slová, rozvíjať tvorivé myslenie žiaka.

Pracovný list č.3

Ciele : Čítanie textu s porozumením, hranie rolí a rozvíjanie slovnej zásoby žiaka a práca s textom.

Pracovný list č.4

Ciele : Rozvíjať komunikačné schopnosti, čítanie textu s porozumením, hranie rolí, rozvíjanie slovnej zásoby žiaka a práca s textom.

Pracovný list č.5

Ciele : Navodiť vianočnú atmosféru, čítanie textu s porozumením, poznávať tradície a zvyky, hranie rolí a hra so slovami.

Pracovný list č.6

Ciele : Poznávať nové slová, rozprávať o vianočných zvykoch, rozvíjať komunikačné schopnosti žiaka a osvojiť si vianočný vinš.

Pracovný list č.7

Ciele : Spoznávať nové slová, rozvíjať komunikačné schopnosti žiaka a hrať sa so slovami.

Pracovný list č.8

Ciele : Rozvíjať komunikačné schopnosti žiaka a slovnú zásobu, dramatizácia textu a hranie rolí.

Pracovný list č.9

Ciele : Hrať hry so slovami a poznávať nové slová, rozvíjať tvorivé myslenie žiaka.

Pracovný list č. 10

Ciele : Hrať sa s vybranými slovami, precvičiť a upevniť pravopisnú normu vybraných slov.

Pracovný list č.11

Ciele : Tvoríť príbeh, rozvoj slovnej zásoby žiaka, precvičovanie a upevňovanie poznatkov vybraných slov.

Pracovný list č.12

Ciele : Viesť rozhovor o pripravenom príbehu, podporiť tvorivé nápady žiaka, stotožniť sa s rolou a vytvoriť jednoduchý príbeh.

Pracovný list č.13

Ciele : Zamerať sa na čítanie s porozumením, komunikačné schopnosti a rozvoj slovnej zásoby žiaka, hodnotiť konanie postáv.

Pracovný list č.14

Ciele : Dramatizácia rozprávky a hranie rolí, podporiť a rozvíjať tvorivé myslenie žiaka.

Pracovný list č.15

Ciele : Navodiť fašiangovú atmosféru, poznávať a uchovávať si zvyky a tradície, tvoriť rýmy a hrať sa so slovami.

Pracovný list č. 16

Ciele : Spoznávať zvyky a tradície, hrať sa so slovami a rozvíjať komunikačné schopnosti žiaka.

Pracovný list č.17

Ciele : Hrať sa so slovami a rozvíjať slovnú zásobu žiaka, tvoriť prirovnania, spoznávať konanie a vlastnosti spolužiakov.

Pracovný list č.18

Ciele : Spoznávať rozmanitosť ľudovej slovesnosti, upevniť poznatky o rozprávke a rozvíjať slovnú zásobu žiaka.

Pracovný list č.19

Ciele : Upevniť poznatky o rozprávke, hranie rolí, podporiť tvorivé nápady žiaka.

Pracovný list č.20

Ciele : Hodnotiť svoje konanie , podporiť komunikačné schopnosti a individuálne odlišnosti žiakov, skupinová práca.

Pracovný list č.21

Ciele : Budovať vzťah k svojmu domovu, práca s textom, rozvíjať tvorivé myslenie žiaka.

Pracovný list č.22

Ciele : Tvoríť príbeh netradične, práca s textom, podporiť tvorivé myslenie žiaka.

Pracovný list č.23

Ciele : Práca s textom. Sledovať dej textu, hodnotiť konanie postáv, rozvíjať tvorivé myslenie žiaka, čítať text s porozumením.

Pracovný list č.24

Ciele : Podporiť tvorivé myslenie a činnosti žiaka, zamerať sa na pocity žiakov.

Pracovní list č.1 Hra so slovami

1. Utvor slová tak, že v slove prečiarkneš jednu spoluhlásku.

MRAK

DRUHÁK

KRIK

DRAK

POSOL

2. Utvor nové slová z písmen, ktoré obsahuje slovo MYSLIENKA a DRUHAK.

3. Skús vyriešiť hádanky.

s (5)

Ta(3)

me(100)

(100)dola

(100)pa

4. Skús nájsť v slovách mená.

Alena

Amerika

Martin

matka

Ivica

oslava

5. Vetu vytvor tak, aby každé slovo vo vete začínalo na samohlásku o a spoluhlásku m.

6. Skomolené slabiky pospájaj' do slov a slová do viet.

Polymaprichádzaseňje. _____

Fúkanýsiltorvie. _____

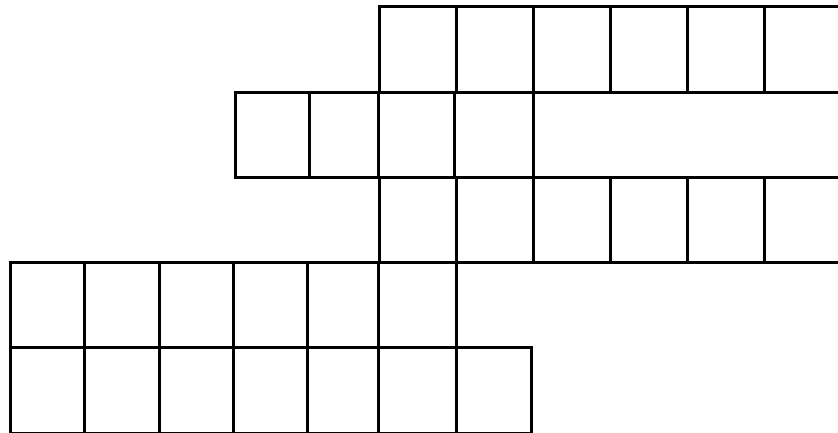
Vhrázádezbieramevoocie. _____

7. Nakresli len to ovocie, ktoré máš rád.

Pracovní list č. 2: Jeseň

1. Vylúšti tajničku.

1. Plod jablone.
2. Plod orecha.
3. Plod slivky.
4. Plody duba.
5. Plody čerešne.

2. V osemsmerovke hľadaj plody jesene. Písmená ktoré ti ostanú, pospája do vety.

(jablko, gaštany, orechy, mrkva, petržlen, zemiak, zeler, hříby, šípky, trnky)

J	h	r	í	b	y	j	p
g	a	š	t	a	n	y	e
k	e	b	y	k	n	r	t
a	s	e	l	ň	p	a	r
I	r	i	ch	k	o	v	ž
m	y	ch	e	r	o	k	l
e	y	k	p	í	š	r	e
z	e	l	e	r	dí	m	n

3. Nakresli plody jesene, ktoré nie sú v osemsmerovke.

Pracovní list č. 3 : Hra so slovami

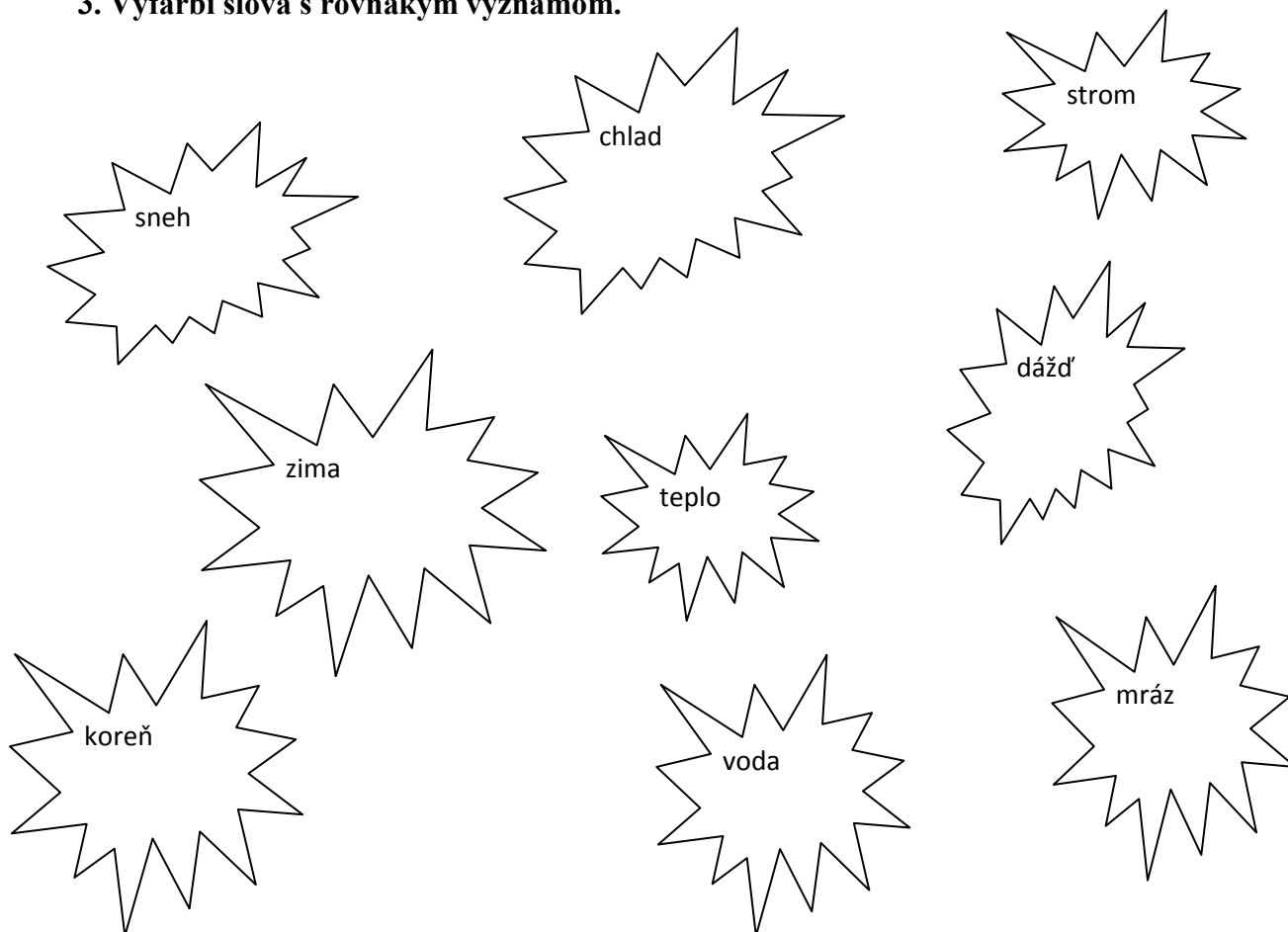
Ide zima, ide mráz,
kam sa vtáčik, kam schováš?
Ukryje ma dobrá hora,
ukryje ma do javora.

1. Farebne vyznač rým.

2. V stĺpčeku označ slová, ktoré sa rýmujú s vyznačeným slovom.

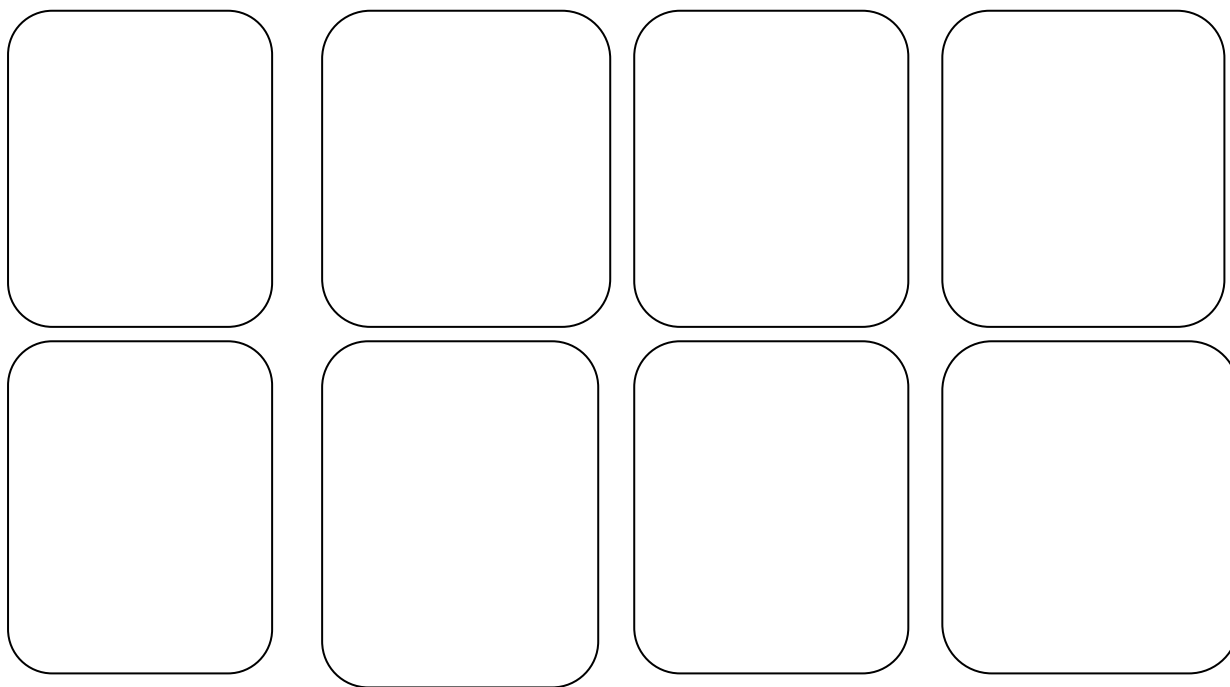
<u>zima</u>	<u>mráz</u>	<u>sánkovačka</u>	<u>ľad</u>
skry ma	raz	lyžovačka	sad
nakresli ma	zas	spievať	sneh

3. Vyfarbi slová s rovnakým významom.

Pracovní list č.4 : Šípková Ruženka

1. Nakresli obrázkovou osnovu .

2. Podľa obrázkov napíš osnovu.

3. Napíš hlavné a vedľajšie postavy.

Hlavné postavy _____

Vedľajšie postavy _____

4. Rozprávke vymysli iný názov. _____

Pracovný list č. 5 : Vianoce

1. Doplň postavu, ktorá chýba. Prečiarni tú, o ktorej sa v texte nespomína.

Mária Jozef kráľ Cisár Augustus -----
-

2. Poznávaj nové slová

Podčiarkni slovo , o ktorom si myslíš, že je správne.

Betlehem je mesto maštal'ka
Dedina dom

3. Porozmýšľaj a do viet doplň vhodné slovo.

Mali za sebou dlhú cestu. Boli to _____ a _____.
Márii sa narodilo _____.

4. Hra so slovami. Urči správne poradie slov vo vetách./ označ poradie číslom /

ľudia Dvaja kráčali ceste. po
dlhá. bola do Betlehema Cesta
plienok. do zabalila Mária dieťa

5. Nakresli vhodnú ilustráciu.

Pracovný list č.6 : Vianoce

1. Vianočný vinš odpíš.

Šťastie zdravie, pokoj svätý vinšujeme Vám. _____

Najprv pánu hospodáru, potom aj dietkam. _____

Zďaleka my ideme , novinu Vám nesieme, _____

čo sa stalo , prihodilo v meste Betlehem.

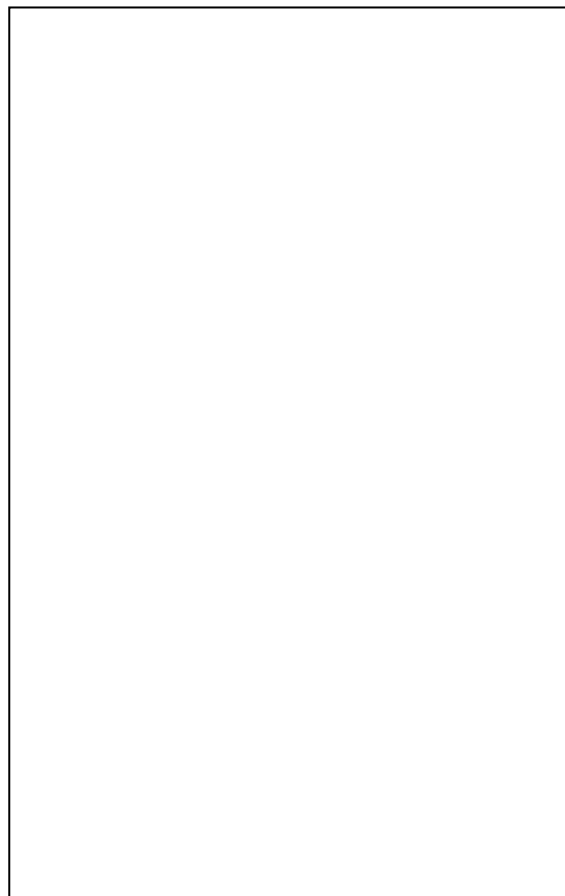
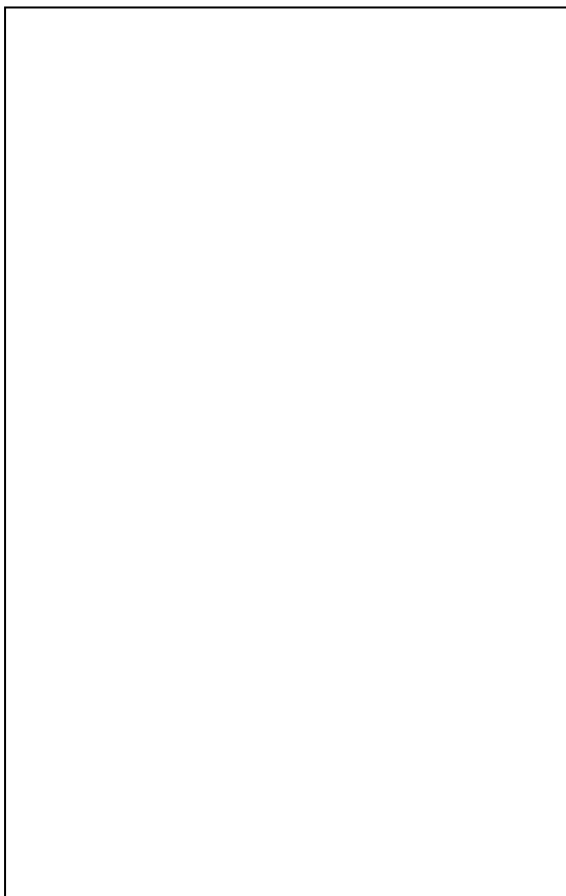
2. Ku každému slovu vytvor rým.

Vinšujeme

ideme

Betlehem

4. Nakresli si vianočný stromček a nakresli darček, ktorý Ti urobí radosť.

Pracovný list č.7 : Hra so slovami

1. Hra so slovami.

Vyhľadaj v slovách zvieratká a vyznač ich.

pestovanie losovať šťava myšlienka striekačka
šmýkačka prak poleva hadica

2. Hra so slovami.

Hľadaj vo vetách zvieratá.

Peťa varí obed.

Mäso varíme v hrnci.

3. Doplň do viet správne pomenovanie zvieratka.

Prefíkaný ako _____.

Pomalý ako _____.

Verný ako _____.

Usilovný ako _____.

4. Poznáš zvieratká ?

Ktoré zviera prespí celú zimu ? Správnu odpoveď zafarbi.

a, slon b, jež c, medveď

Ktoré zviera žije v lese ?

a, pes b, jeleň c, kôň

Ktoré zviera chováme pre úžitok ?

a, pes b, mačka c, ošípaná

5. Nakresli zvieratká, ktoré žijú v lese.

Pracovní list č.8 : Snehulienka a sedem trpaslíků

1. Nakresli obrázkovou osnovu.

2. Podľa obrázkov napíš osnovu.

3. Napíš znaky ľudovej rozprávky.

Pracovný list č.9 : Hra so slovami

1. Uhádni hádanky.

Dve kukučky vedľa seba sedia a jedna na druhú nevidia. Čo je to ? _____

Je mäkké, je to tvrdé , je to dlhé a krátke. Čo je to ? _____

2. Do štvorčekov napíš nové slová/zvislo/ , pričom každý štvorček nemusí obsahovať písmenko.

S	i	u	s	i	l	o	v	n	ý

3. Poznávaj nové slová.

Napíš slová tak, aby sa v každom ukrývalo slovo **rak**.

3. Vymýšľaj a hraj sa so slovami.

Píš slová tak, aby každé nasledujúce slovo začínalo písmenom, ktorým sa predchádzajúce slovo končí.

Slovo, _____

Pracovní list č. 10 : Vybrané slová

1. V štvorsmerovke hľadaj vybrané slová.

J	A	Z	Y	K	Y	B
R	A	L	Y	B	O	K
Y	M	Z	Y	M	H	T
B	Y	K	L	Y	R	Y
A	Y	M	U	T	Y	B

(Jazyk, kobyła, býk, ryba, umy, byť, byt, by, hmyz, my, rýľ)

2. Do viet doplň vhodné slová. (hmyz, hmyzožravé, dobytok, kopyto, sýpky)

_____ vtáky ničia _____. Na lúke sa pasie _____. Zvieratá
Majú _____. Obilie sa uskladňuje do _____.

3. Podčiarknuté slovo nahrad' vybraným slovom.

Mama varí rizoto. _____

Otec pracuje v záhrade. _____

4. Slová sa zahráli na skrývačku. Nájdi ich a vytvor na ne vetu.

By myd li lo bý kať py na vať sý výš kor ka ka

Pracovný list č. 11: Vybrané slová

1. Vybrané slová použi vo vetách a pokús sa napísať príbeh.

Ryje, rytier, ryba, hrad, rybár, mýtnik

2. Z každého riadka vyber slabiky a zlož z nich vybrané slová.

sý	mýt	kor	nik	ka	ry	ry	sa	čať	vý
by	na	li	ke	pý	by	tať	pyš	ný	byt'
ry	ry	ža	ba	bryn	zyk	dza	ja	py	kať

3. Ku každej spoluhláske napíš slova, ktoré nie sú vybrané slová.

B _____

M _____

P _____

R _____

S _____

V _____

Z _____

Pracovní list č. 12 : Tvorenie príbehu.

1. Zo slov vytvor príbeh. Nakresli vhodnú ilustráciu.

A large empty rectangular box with a black border, intended for drawing an illustration related to the story.

A series of ten horizontal lines for writing the story.

2. Svoju príbehu vymysli názov. _____

Pracovný list č. 13 : Dupkáčik a Budkáčik

1. Slová, ktoré majú rovnaký význam vyfarbi rovnako.

Vagón rušeň vlak nádražie stanica

2. Porozmýšľaj a zakrúžkuj ti slová, ktoré označujú akému remeslu sa Dubkáčik a Budkáčik učili.

Obuvník hrnčiar krajčír horár mlynár
Stolár pekár geletkár statkár

3. Nakresli vhodnú ilustráciu.

Pracovný list č.15 : Fašiangy

1. Zaspievaj si pieseň.

Fašiangy, Turíce, Veľká noc príde, kto nemá kožucha, zima mu bude.

Ja nemám kožucha, len sa tak trasiem, dajte mi slaniny, nech sa vypasiem.

2. Skús napísať slová, ktoré sa budú rýmovať.

pieseň príde kožucha zima trasiem slaniny

3. Ma jar sa rodí mnoho mláďat, nájdi ich v osemšmerovke. Písmenká, ktoré ti ostanú spoj do vety. Zvieratká nakresli.

t	o	k	t	ia	r	u	k
e	a	s	i	š	i	k	o
l	v	k	a	č	a	m	n
ia	ý	a	č	k	u	s	i
t	k	a	č	i	č	k	a
k	l	e	o	v	z	n	ý
o	v	ž	ia	k	.	o	
o	ž	r	ie	b	ä		k

Pracovný list č. 16 : Veľká noc bude

1. Prepíš.

Šiby – ryby mastné ryby, _____
kázal otec aj mamička, _____
že mi máš dať tie vajička, _____
jedno biele, druhé čierne _____
a to tretie zafarbené. _____

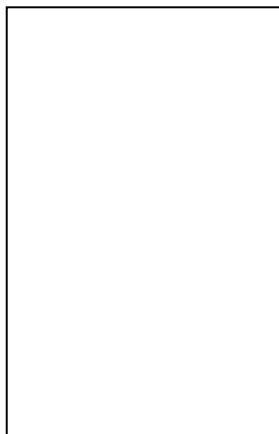
2. Hra so slovami. Podľa vzoru tvor nové slová, ktoré sa začínajú na uvedené slabiky.

ry	ma	va	za	ka
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

3. Porozmýšľaj a podčiarkni slovo, ktoré sa rýmuje so slovom napísaným nad čiarou.

<u>mamička</u>	<u>čierne</u>	<u>zafarbené</u>	<u>noc</u>	<u>kázal</u>
vajička	biele	namaľoval	moc	urobil
srdiečko	modré	nakreslené	deň	jedli
ručička	hnede	urobené	vajce	jar

Nakresli veľkonočné vajičko.

Pracovní list č.17 : Hra so slovami

1. Poznáš zvieratká ?

Ktoré zvierka má dlhý krk ? _____ Ktorý vták loví v noci ? _____

Ktoré zvierka prespí celú zimu ? _____ Kto je lekár stromov ? _____

Ktorý vták odlieta do teplých krajín ? _____

2. Dopln prirovnanie.

Pomalý ako _____

Prefíkaný ako _____

Verný ako _____

Múdry ako _____

Usilovný ako _____

3. Utvor nové slová, ktoré sa ukrývajú v slove lastovička.

4. Vo vete sa pohádali slová, pomôž im a vety napíš správne.

Sova noci. v loví. _____

Smelý v Afrike Zajko. _____

V ZOO žirafa žije. _____

5. Medzi vetami sa ukrýva názov literárneho diela. Vieš aké ? _____

Ako sa volá autor? _____

Spomeň si, ktoré literárne diela

napísal _____

Pracovný list č. 18 : Ľudová rozprávka.

Zlatá podkova, zlatý vlas a zlaté pero.

1. Doplň tabuľku.

Názov rozprávky	
Autor rozprávky	
Hlavné postavy	
Vedľajšie postavy	
Čarovné predmety	
Pomocník	
Škodca	

2. Vety doplň správne.

Rozprávka patrí do ľudovej _____ . Vystupujú v nej _____ bytosti.

Rozprávka začína slovami _____ a končí _____ .

V rozprávke sa opakujú čísla a ich násobky, napríklad _____ .

3. Spomeň si a napíš spisovateľov, ktorí zbierali rozprávky.

Napiš autora

Smelý Zajko v Afrike _____

Dubkáčik a Budkáčik _____

Škaredé káčatko _____

Z poľovníckej kapsy _____

Pracovní list č. 19 : Ľudová rozprávka

1. Podľa postáv uhádni a napíš názov rozprávky.

Vlk, dievča a babka : _____

Princezná, ruža, víla a sudička : _____

Ježibaba, deti : _____

2. V rozprávke sa všetko končí šťastne. Porozmýšľaj a napíš.

Čo by sa stalo, kebyže sa vlk sa spriatelil

s kozliatkami? _____

Čo by sa stalo, kebyže princ nezobudí Šípkovú

Ruženku? _____

Čo by si zmenil/ a / v rozprávke o Jankovi a Marienke ?

3. Vymysli svoju vtipnú rozprávku :

Pracovní list č.14 : Rozvoj tvorivosti

- 1. Zaspievaj si pieseň- Šípková Ruženka.**
- 2. K piesni vymysli ďalšiu strofu a farebne označ rýmy.**

3.Zahrajte si divadlo a odpovedz na otázky.

Ktorá postava sa ti hrala dobre ?

Ktorá postava sa ti páči ?

4.Vymysli vtipné vety o postave, ktorú si z rozprávky vyberieš.

Navrhni šaty pre princa a princeznú.

Pracovný list č.20 : Môj literárny vzor.

1. Spomeň si na prečítané knihy a ich postavy. Napiš, kto je tvoj literárny vzor. _____

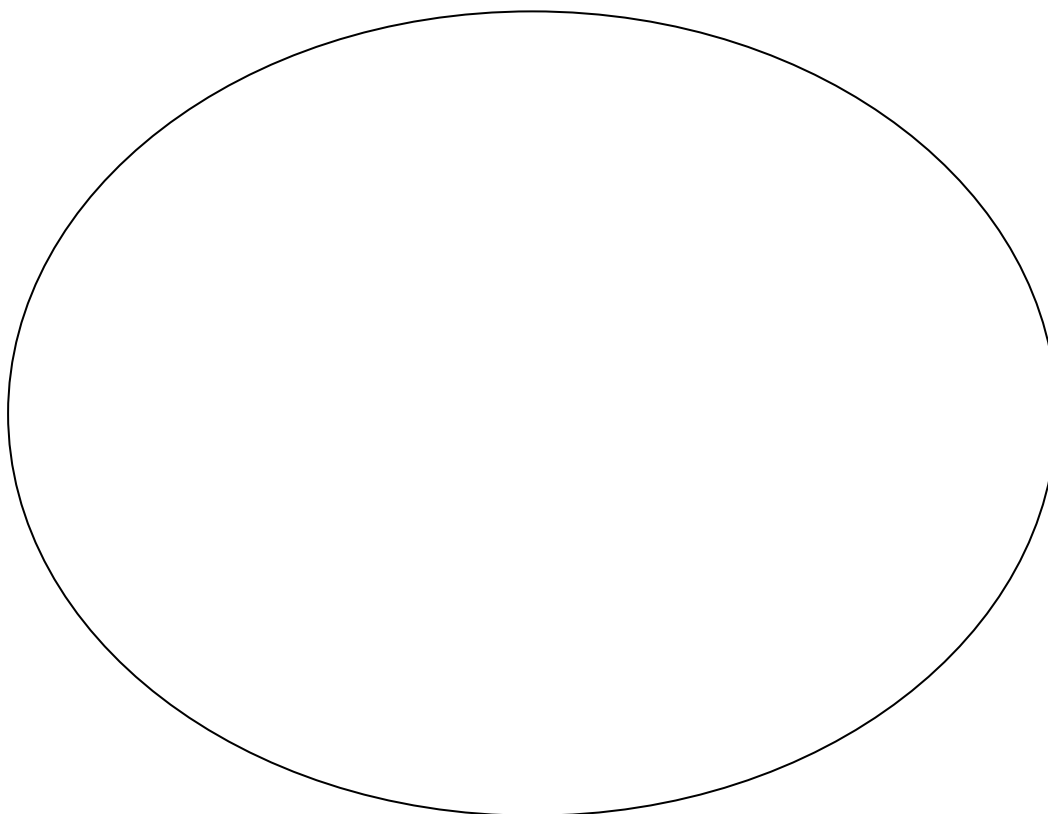
Čo na ňom obdivuješ ? _____

Čo máte spoločné ? _____

V čom by sa chcel na neho podobat' ? _____

2. V skupinkách sa porozprávajte o hrdinovi, ktorý koná dobré skutky a svoju odpoveď napíš.

3. Nakresli svojho hrdinu.

Pracovní list č.21 : Můj domov

Krásne je žít v stráni kvetom,
a žitku zas na rovine,
ale ešte krajšie deťom
v utešenej domovine.

1. Povedz, ako sa volá naša vlasť?

Napiš, čo pekné sa nachádza v okolí tvojho domu, dediny alebo mesta.

2. Napiš slová, v ktorých sa nachádza slovo dom.

3. Každý z nás má svoj dom. Porozmýšľaj a napíš, čo by si zmenil na svojom dome a prečo.

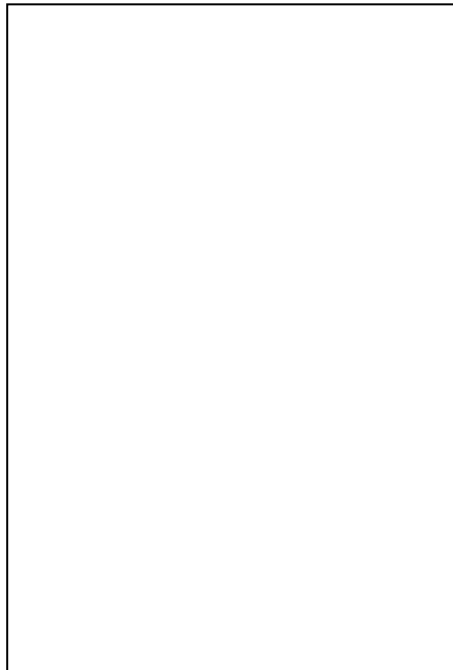
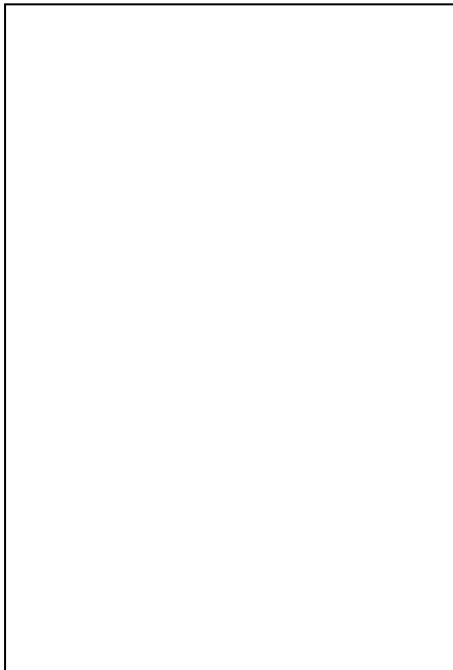
4. Nakresli to, čo sa ti na tvojom dome páči.

Pracovní list č.22 : Tvorba vlastného príbehu.

1. Predstav si, že kozliatka žijú s vlkom. Ako sa môžu kozliatka a vlk spriatelit'?

Porozmýšľaj a pokús sa napísať príbeh, použi vtipné vety.

2. Nakresli obrázkovú osnovu.

Pracovný list č.23 : Práca s textom

1. Pozorne si prečítaj text.

Veverička opustila dub svojich rodičov. Skákala zo stromu na strom a dívala sa na ostatné zvieratká. Pozorovala škrečka ako si robí zásoby na zimu. Veľmi sa jej to páčilo. Škrečok mal už hotový poklad zásob, preto mu veverička závidela. Začala tajne odnášať zásoby škrečka do svojej diery na strome. Zvieratká ju pristihli a vysmievali sa jej, že je zlodejka. No jej to vôbec nevadilo, jej zásoby sa zväčšovali, jej diera bola už plná. Nastala zima, snežilo a mrzlo. Veverička sa chcela ukryť do diery, ale miesta tam nebolo. Rozhodla sa, že svoje zásoby vyhádze. Ostatné zvieratká ich však našli pod stromom a mysleli si, že im ich dala a odpustili jej.

2. Opíš veveričku.

3. Porozprávaj o vlastnostiach veveričky a skús vymyslieť príbeh tak, aby veveričku zvieratka namiesto zlodejky nazvali kamarátkou.

4. Vytvor čo najviac vlastností pre :

líška _____

včielka _____

zajac _____

medveď _____

vlk _____

Pracovný list č.24 : Tvorivé úlohy

1. Napíš najdôležitejšie pravidlá slušného správania.

2. Keby si mal ružové okuliare, čo by si videl?

3. Vymysli liek pre smútok a plač.

4. Vytvor slová tak, aby pomenovali dobré vlastnosti.

-primn- , -esel-, -riateľsk-, .hl'adupln-, v-ačn-, dobro-edec'-

5. Utvor vetu tak, aby každé slovo vo vete začínalo slabikou ma

6. Hľadaj rozhádzané slová a vytvor z nich vetu.

pria	Som	teľ	a	ský	sluš	ma	ka	rát.	ny
------	-----	-----	---	-----	------	----	----	------	----

O	chot	kaž	dé	ne	mu	.	mô	žem	po
---	------	-----	----	----	----	---	----	-----	----

Ma	ka	mič	zo	má	mňa	kú	veľ	dost'.	ra
----	----	-----	----	----	-----	----	-----	--------	----
